

Plats	Utbildningsförvaltningen, sammanträdesrummet Insikten, kl 15.30 –15.40	
Närvarande		
Ordförande	Lotta Edholm (fp)	
Vice ordförande	Roger Mogert (s)	
Ledamöter	Ann-Katrin Åslund (fp) Cecilia Brinck (m) Johanna Sjö (m) Daniel Valiollahi (m)	Emma Lindqvist (s) Inger Stark (v)
Tjänstgörande ersättare	Fredrik von Essen (m) Jens Lundberg (s) Christina Elffors Sjödin (m)	Birgit Marklund Beijer (s) Martin Engman (s)
Ersättare	Linda Nordlund (fp) Viktoria Isaksson (s)	Christoffer Järkeborn (m)
Personalföreträdare		
Tjänstemän	Direktör Thomas Persson, chef förvaltningsavd Göran Isberg, samt borgarrådssekreterare Karl Rydå	
Justerat den	2007-03-13	§§ 1- 4
Justerande	_____	Lotta Edholm (fp)
Justerande	_____	Roger Mogert (s)
Sekreterare	_____	Margreth Larsen

§ 1

Val av justerare samt tid för protokollets justering

BESLUT

Jämte ordföranden Lotta Edholm (fp) utsågs vice ordföranden Roger Mogert (s) att justera protokollet från dagens sammanträde, vilket skall ske senast 2007-03-13

.

§ 2

Dnr 07-012/362:1

Delegering av beslutanderätt till utbildningsnämndens presidium i vissa personalfrågor

Bordlagt i utbildningsnämnden 2007-02-15 och 2007-02-22

BESLUT

1. Ordföranden och vice ordföranden utses till nämndens presidium
2. Till presidiet delegeras beslut om tillsättande av avdelningschef
3. Till förvaltningsdirektören delegeras beslut om tillsättande av rektor och skolinspektör

Ärendet

Utbildningsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2007-02-05

Utbildningsnämnden har tidigare utsett personaldelegerade. Delegerade har bl a beslutat om tillsättning av avdelningschefer, rektorer och skolinspektörer.

I detta ärende föreslås nämnden delegera beslut om tillsättning av avdelningschefer till presidiet, d.v.s. ordföranden och vice ordföranden som då kommer att utgöra ett utskott enligt kommunallagens 6 kap. §§ 20-22 och § 33.

I ärenden om tillsättande av rektor och skolinspektör delegeras beslutanderätten förvaltningsdirektören.

Beslut som fattats med stöd av delegation måste anmälas vid nämndens nästkommande sammanträde

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande

1. Ordföranden och vice ordföranden utses till nämndens presidium

2. Till presidiet delegeras beslut om tillsättande av avdelningschef
3. Till förvaltningsdirektören delegeras beslut om tillsättande av rektor och skolinspektör

Yrkanden

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Roger Mogert (s) framlade ett annat förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ledamoten Inger Stark (v) framlade ett tredje förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande

Reservation mot utbildningsnämndens beslut anfördes av vice ordföranden Roger Mogert m fl (s) enligt följande ” Vi reserverar oss mot nämndens beslut då vi yrkade att nämnden skulle besluta

att delvis godkänna förvaltningens förslag

att tillsvidare inrätta en Personaldelegation

att därutöver anför följande

Vi ser det inte som orimligt att nämndens arbetsformer förändras när förvaltningens arbetsområde ändrats tämligen dramatiskt. Vi känner dock viss oro för att den politiska insynen i de strategiskt viktiga rekryteringarna av skolledare nu riskerar att försvinna. Innan Personaldelegationen avskaffas bör således en ny ordning för hur en sådan insyn kan garanteras ha tagits fram.

Reservation mot utbildningsnämndens beslut anfördes av ledamoten Inger Stark (v) enligt följande ” Jag reserverar mig mot nämndens beslut då jag yrkade att nämnden skulle besluta

1. Ordförande och vice ordföranden utses till nämndens presidium
2. Nämnden utser personaldelegerade med fem ledamöter och fem ersättare under 2007.
3. Nämnden utser ordförande och vice ordförande i personaldelegerade bland ledamöterna.
4. Därutöver anför

Utbildningsnämnden har under föregående mandatperiod utsett personaldelegerade som bland annat har beslutat om tillsättning av avdelningschefer, rektorer och

skolinspektörer. Det är anmärkningsvärt att beslutsordningen i viktiga personalfrågor nu föreslås ändras under ett år då mycket stora förändringar kommer att göras inom utbildningsförvaltningen.

I ärendet om ny avdelningsorganisation konstateras att det blir ”en kraftigt utökad volym anställda” och att ”policy och riktlinjer inom personalområdet har stor betydelse för chefernas och medarbetarnas dagliga arbete”. Förvaltningens slutsats mot denna bakgrund är att personalenheten bör ersättas av en personalavdelning.

Vår slutsats är att den politiska insynen i medarbetarfrågorna är viktigare än någonsin under 2007, varför personaldelegerade har en strategisk uppgift att fylla när det gäller principfrågor som chefsrekrytering, ledningsutveckling, omplaceringsansvar och rehabiliteringsinsatser. Den gällande instruktionen för utbildningsnämndens personaldelegerade från 2003-06-18 kan fortsätta att gälla under året men kan behöva ses över inför 2008.

§ 3

Dnr 07-013/333:1

Ändring i delegationsordning för utbildningsnämnden

Bordlagt i utbildningsnämnden 2007-02-15 och 2007-02-22

BESLUT

1. Ändring i nämndens delegationsordning fastställs.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2007-01-24

Enligt kommunallagen (KL, SFS 1991:900) 6 kap 33 § får en nämnd uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd i kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Tjänsteutlåtandet innehåller ändringar i utbildningsnämndens delegationsordning med anledning av förändrade uppdrag för utskott till utbildningsnämnden

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande

1. Ändring i nämndens delegationsordning fastställs.

Yrkanden

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Roger Mogert (s) framlade ett annat förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ledamoten Inger Stark (v) framlade ett tredje förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande

Reservation mot utbildningsnämndens beslut anfördes av vice ordföranden Roger Mogert m fl (s) enligt följande ” Vi reserverar oss mot nämndens beslut då vi yrkade att nämnden skulle besluta

att delvis godkänna förvaltningens förslag

att tillsvidare inrätta en Personaldelegation

att därutöver anför följande

Vi ser det inte som orimligt att nämndens arbetsformer förändras när förvaltningens arbetsområde ändrats tämligen dramatiskt. Vi känner dock viss oro för att den politiska insynen i de strategiskt viktiga rekryteringarna av skolledare nu riskerar att försvinna. Innan Personaldelegationen avskaffas bör således en ny ordning för hur en sådan insyn kan garanteras ha tagits fram.

Reservation mot utbildningsnämndens beslut anfördes av ledamoten Inger Stark (v) enligt följande ” Jag reserverar mig mot nämndens beslut då jag yrkade att nämnden skulle besluta

- 1.Ordförande och vice ordföranden utses till nämndens presidium
- 2.Nämnden utser personaldelegerade med fem ledamöter och fem ersättare under 2007.
- 4.Nämnden utser ordförande och vice ordförande i personaldelegerade bland ledamöterna.
5. Därutöver anføres

Utbildningsnämnden har under föregående mandatperiod utsett personaldelegerade som bland annat har beslutat om tillsättning av avdelningschefer, rektorer och skolinspektörer. Det är anmärkningsvärt att beslutsordningen i viktiga personalfrågor nu föreslås ändras under ett år då mycket stora förändringar kommer att göras inom utbildningsförvaltningen.

I ärendet om ny avdelningsorganisation konstateras att det blir ”en kraftigt utökad volym anställda” och att ”policy och riktlinjer inom personalområdet har stor betydelse för chefernas och medarbetarnas dagliga arbete”. Förvaltningens slutsats mot denna bakgrund är att personalenheten bör ersättas av en personalavdelning.

Vår slutsats är att den politiska insynen i medarbetarfrågorna är viktigare än någonsin under 2007, varför personaldelegerade har en strategisk uppgift att fylla när det gäller principfrågor som chefsrekrytering, ledningsutveckling, omplaceringsansvar och rehabiliteringsinsatser. Den gällande instruktionen för utbildningsnämndens personaldelegerade från 2003-06-18 kan fortsätta att gälla under året men kan behöva ses över inför 2008.

§ 4

Dnr 07-125/392:1

Policys för upphandling och konkurrensutsättning

Svar på remiss från Stadsledningskontoret (dnr 125-4310/2006)

Bordlagt i utbildningsnämnden 2007-02-22

BESLUT

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på nämnda remiss.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad

Ärendet

Utbildningsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2007-02-21

Stadsledningskontoret har tagit fram förslag till policys för upphandling och konkurrens för Stockholms stad. Den föreslagna konkurrenspolicyen syftar till att på ett affärsmässigt och ansvarsfullt sätt genomföra majoritetens beslut om att all verksamhet som inte är myndighetsutövning och strategiska ledningsfunktioner skall upphandlas eller erbjudas brukarna genom valfrihetssystem.

När det gäller upphandlingspolicyen föreslås att de juridiska aspekterna som är förknippade med offentlig upphandling, i stället för att läggas i policyen, i stället behandlas i stadens regler för ekonomisk förvaltning. På så vis kan upphandlingspolicyen renodlas till att bli ett dokument, där affärsmässighet, snarare än juridik står i fokus enligt förslaget.

Vidare föreslår man att Stadsledningskontoret ska svara för stadsövergripande tillämpningsanvisningar till nämnda policys, samt för gemensamma riktlinjer gällande direktupphandling. Slutligen föreslås att varje nämnd skall upprätta en plan för upphandling och konkurrens, som syftar till att visa hur respektive nämnd avser att arbeta med upphandlings- och konkurrensfrågorna inom sina respektive verksamhetsområden.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på nämnda remiss.

Yrkanden

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Roger Mogert (s) framlade ett annat förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ledamoten Inger Stark (v) framlade ett tredje förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande.

Reservation mot utbildningsnämndens beslut anfördes av vice ordföranden Roger Mogert m fl (s) enligt följande ” Vi reserverar oss mot nämndens beslut då vi yrkade att nämnden skulle besluta

Att avstyrka förvaltningens utlåtande över föreslagna policys för upphandling och konkurrensutsättning, samt

att därutöver anföra följande

Det är att betrakta som synnerligen anmärkningsvärt att denna extremistiska policy trumfas igenom utan tillbörlig behandling. Efter att först ha framtvingat en minoritetsåterremiss på ett ärende som inte var berett i laga ordning, har nu den styrande majoriteten i Stockholm tvingat igenom en runda av låtsasremisser med en milt uttryckt oanständigt kort remisstid. Vi anser att en bredare remiss hade varit önskvärd och att remisstiden skulle ha varit så pass lång att nämnder och styrelser haft en rimlig möjlighet att ordentligt belysa effekterna av en stor förändring i policyn.

Den förra policyn remitterades till samtliga nämnder i staden. Denna policy, som syftar till ett nyliberalt socialt experiment som saknar motstycke i den industrialiserade världen, har remitterats till fem av stadens drygt trettio nämnder. De korta remisstiderna och den oseriösa hanteringen i övrigt gör att rimliga och viktiga frågor inte kommer att belysas i remitteringen.

Policyn slår fast att all verksamhet som inte är myndighetsutövning eller strategiska ledningsfunktioner skall upphandlas. Därtill slås fast att en lätt absurd princip om ”utmaningsrätt” skall råda. Vad den s.k. utmaningsrätten egentligen betyder för våra

verksamheter har inte kunnat gå att få belyst. Det ligger nära till hands att tro att just detta varit syftet med den påbjudna hanteringen av ärendet.

Upphandling är i första hand lämpligt för de verksamheter där staden saknar eller inte bör ha viss specialkompetens. Det yttersta ansvaret för verksamheten finns kvar hos den upphandlande nämnden eller bolaget vilket ställer särskilda krav på avtalsskrivande och fortlöpande uppföljning av den upphandlade verksamheten. Det vägledande vid konkurrensutsättning av verksamhet måste alltid vara medborgarperspektivet.

Den föreslagna konkurrens policyn syftar till att genomföra majoritetens beslut att allt som inte är myndighetsutövning och strategiska ledningsfunktioner ska upphandlas i konkurrens eller erbjudas brukarna genom valfrihetssystem. Det föreslås att varje nämnd och ska upprätta en plan för upphandling och konkurrens. Detta visar på att de borgerliga partiernas upphandlingsiver inte känner några gränser.

Kortsiktigt kan en konkurrens utsatt upphandling leda till sänkta kostnader men det behöver inte alls göra det. Varje upphandling är också förknippad med en transaktionskostnad och omorganiseringskostnad. Samtidigt finns flera nackdelarna med att lägga ut verksamheter i privata intressenters händer, bland annat blir ofta konsekvensen lägre kontinuitet, mindre synergieffekter samt lägre grad av demokratisk styrning och öppenhet. Upphandling inom vård och omsorg är dessutom förknippade med särskilda risker. När vinstmaximeringen går för långt blir människor inte sällan lidande.

Den borgerliga majoriteten anser att stadens nämnder ska arbeta aktivt med att stimulera och uppmuntra medarbetare som vill avknoppa delar av stadens verksamhet, för att öka valfriheten. Vi vänder oss starkt emot detta. Genom att staden avknoppar verksamhet fransäger man sig sitt arbetsgivaransvar och förlorar också stora möjligheter till insyn och styrning av verksamheten. I många andra borgerliga kommuners valfrihetshets ser vi att det ofta leder till motsatt effekt. Till slut finns det bara en kommunal förskola kvar och resten drivs i enskild regi. Vilken valfrihet är det för föräldrar som vill ha sina barn i en kommunal förskola? Vi är rädda att även Stockholm går en sådan utveckling till mötes.

Vi oroas också av tanken på utmaningsrätt. Vilka kostnader medför inte det för staden om vemsomhelst- medarbetare, enskilda eller företag- har rätt att kräva att viss verksamhet ska upphandlas, och nämnderna är skyldiga att pröva detta önskemål?

Vi vill istället lyfta fram att nämnder och bolagsstyrelser ska ha möjlighet att återta verksamheten i kommunal regi när avtalen löper ut om man finner det bättre ur kvalitets- och kostnadssynpunkt. I detta ligger att nämnderna i hög utsträckning har att avgöra själva om upphandling ska ske eller ej.

Vi vill också understryka hur viktig utförarnas kontinuitet är för brukarna av vård-, omsorgs och skoltjänster. Upprepade byten av leverantörer eller medarbetare hos denne, äventyrar kontinuiteten inom verksamheten.

Vi anser att upphandlingspolicyn ska reglera miljökrav vid upphandling, anti-diskriminering och social hänsyn. Vi anser att detta är oerhört viktiga områden som nämns alldeles för lite i förslaget till upphandlingspolicy.

Syftet med såväl upphandlad som icke- upphandlad verksamhet som staden har ansvar för är givetvis att stadens invånare ska få bästa möjliga service och kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Det är dock självklart inte en acceptabel effekt att kostnaderna sänks genom att personalens arbets- och anställningsförhållanden i entreprenaden är avsevärt sämre än de som erbjuds stadens anställda. Upphandlingar ska sträva efter att garantera konkurrens på lika villkor.

När ett oseriöst företag lägger ett lågt vinnande anbud på en nivå som det långsiktigt inte är möjligt att konkurrera med om leverantören betalar för branschen skäliga löner, skatter, avgifter och en normal vinst, slås de seriösa företagen ut, eller tvingas börja fuska de också. Varje år förlorar det offentliga stora inkomster på grund av skattefusk. Kampen mot svartarbete är en uppgift som angår alla- även kommunen som upphandlare.

Stockholms stad upphandlar varje år varor och tjänster för cirka 10 miljarder kronor. Hur dessa skattemedel används har en avgörande betydelse varför det offentliga som aktör i detta avseende kan påverka marknaden i positiv bemärkelse för att förbättra förhållandena i samhället.

Staden kan ta sitt ansvar för personalens anställningsförhållanden hos leverantörer genom att ställa krav i samband med upphandlingar. För att passa den svenska arbetsmarknaden anser jag att dessa krav bör ställas med utgångspunkt i kollektivavtalen, lämpligen enligt den så kallade "Vita jobb- modell" som har prövats framgångsrikt av staden.

2004 genomfördes en undersökning som visade att personal som återgått i kommunal tjänst och jämför med hur de hade det i enskild verksamhet är i huvudsak mer nöjda med allt i den kommunala verksamhet de återgått till. Särskilt gäller det arbetsmiljön, anställningstryggheten och möjligheten till vidareutbildning. Det är därför viktigt att det i den nya policyn redogörs för hur staden i samband med övergång till annan driftsform kan säkerställa att medarbetarnas situation inte försämras. Det är också viktigt att det finns en reell meddelarfrihet även i de verksamheter som bedrivs på entreprenad.

2005 fattade kommunfullmäktige beslut om att samtliga verksamheter skall tillämpa en antidiskrimineringsklausul vid upphandlingar av varor och tjänster. En sådan klausul ger staden rätt att häva avtal med entreprenörer som bryter mot gällande

diskrimineringslagstiftning. Syftet är att markera att diskriminering inte accepteras och att säkerställa att skattemedel inte kommer företag och andra organisationer till del om de bryter mot diskrimineringslagstiftningen. Avsikten är att förmå leverantörer att vidta åtgärder för att förebygga och motverka diskriminering. Som ett led i stadens anti-diskrimineringsarbete anser vi att det är väldigt värdefullt att skyldigheten att tillämpa anti-diskrimineringsklausulen finns kvar.

Vi har naturligtvis ett ansvar för att se till att skattepengar används effektivt, men också för att se till att fattiga människor i andra länder inte exploateras och utnyttjas i vårt namn. Rättvisemärkt/Fairtrade är en etisk märkning som garanterar konsumenten att de mänskliga rättigheterna har varit i fokus under varans framtagning. Kriterierna för Rättvisemärkt utgår från de grundläggande ILO konventionerna som i sin tur stärker FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna. Rättvisemärkt bidrar till att arbetare och odlare får skäligt betalt för det arbete de utför, att barnarbete motverkas, att organisationsrätten främjas, att diskriminering på grund av kön, tro eller hudfärg motverkas samt att ekologiskt odlande uppmuntras. Vi anser att möjligheten att ställa krav på rättvisemärkning bör undersökas i den nya upphandlingspolicyn

Vi anser också att staden ska fortsätta det viktiga arbetet med att ställa miljökrav vid upphandlingar. Miljökraven som ställs ska syfta till att uppnå kraven i stadens miljöprogram.

Genom att ställa miljökrav och sociala krav vid stadens upphandlingar kan staden upphandlingar bli ett kraftfullt redskap för att driva på mot ekologisk hållbarhet och en socialt rättvis utveckling. De nya policyn visar på en klar ambitionsminskning jämfört med den politik vi drev under den förra mandatperioden, både vad gäller sociala krav och miljöhänsyn. ”

Reservation mot utbildningsnämndens beslut anfördes av ledamoten Inger Stark (v) enligt följande ” Jag reserverar mig mot nämndens beslut då jag yrkade att nämnden skulle besluta

1. Utbildningsnämnden beslutar avstyrka förvaltningens utlåtande över föreslagna policys för upphandling och konkurrensutsättning
2. Utbildningsnämnden får i uppdrag att skriva till regeringen och begära översyn av kommunens möjligheter till kontroll och sanktioner när enskilda anordnare inte uppfyller gängse krav på ekonomisk sed eller bryter mot skollagen.
3. Därutöver anføres

Om hanteringen av detta ärende

Det är skamlöst att bara fem nämnder får yttra sig över de borgerliga partiernas förslag till policy för upphandling och konkurrensutsättning. När vår tidigare majoritet tog fram ett förslag till policy remitterade vi i god demokratisk ordning till alla nämnder och bolag, just för att få fram synpunkter som täcker hela stadens

verksamhet. Det är djupt odemokratiskt att ett förslag som kan innebära så långtgående konsekvenser för kommunal verksamhet remitteras till så få nämnder och med så kort remisstid. Den respektlösa handläggningen av ärendet visar att de borgerliga partierna inte på allvar är intresserade av synpunkter från verksamheterna, utan de vill så fort som möjligt driva igenom ett systemskifte som drastiskt minskar valfriheten för alla stockholmare som föredrar kommunalt driven verksamhet.

Om remissen

Stadens verksamheter ska ge våra medborgare bästa möjliga service, kvalitet och inflytande till lägsta möjliga kostnad och miljöpåverkan samt ta hänsyn till ILO:s konventioner om föreningsfrihet, tvångsarbete, diskriminering och barnarbete. Självfallet ska lagstiftningen och kommunfullmäktiges övergripande mål styra både verksamhet som drivs i egen regi och upphandlad verksamhet.

Under vår majoritet de senaste fyra åren var vänsterpartiet restriktivt inställd till konkurrensutsättning eftersom vi ville bygga vår nya policy på utvärderingarna av den tidigare borgerliga majoritetens privatiseringspolitik. Utvärderingarna visade att konkurrensutsättningen medfört lägre kvalitet och sämre situation för medarbetarna samtidigt som verksamheten inte blivit billigare. Mycket oroande belägg gavs för att brukarna upplevt kvaliteten som markant sämre i privat regi. Medarbetare som återgått i kommunal tjänst var i huvudsak mer nöjda med allt som de återvänt till, särskilt arbetsmiljön, anställningstryggheten och kompetensutvecklingen. Effekterna på demokratin blev tyvärr inte ordentligt utredda, varför vi noga måste bevaka demokratiförlusterna när majoriteten driver igenom sina omfattande planer på privatiseringar.

Kontinuitet är en grundläggande förutsättning för kvalitet inom socialtjänst, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättningar samt inom förskola och skola. Upprepade byten av leverantörer eller medarbetare hos leverantörerna bryter kontinuiteten, vilket alltid drabbar brukarna. Utvärderingarna av den borgerliga privatiseringspolitiken visade att det var vanligt att byta leverantör inom äldreomsorgen, att inte många tidigare leverantörer fick nytt förtroende och att leverantörer valt att inte återkomma med anbud.

Utvärderingarna visade också att anbuden minskade vilket berodde på att konkurrensen minskat i många branscher. Under vår tidigare majoritet valde många nämnder att ta tillbaka verksamheter i egen regi, vilket varit positivt för brukarna och medarbetarna. Vi befärar att i det borgerliga Stockholm blir stadens verksamheter utlämnade till fåtaliga anbud från privata monopol. I de fall mindre företag vinner en upphandling finns risker att de senare köps upp av de stora företagen, vilket är en utveckling som vi har sett inom äldreomsorgen.

Konkurrensutsättningen gynnar inte medborgarnas behov, intressen och möjligheter som majoriteten påstår. Tvärtom minskar insynen i äldreomsorgen och skolan om de drivs av aktiebolag, där medarbetarna inte har rätt till meddelarskydd som i

kommunen. Lex Sarah är bra men räcker inte till för att garantera att missförhållanden i privat äldreomsorg ska komma till allmänhetens kännedom. När ekonomiska värden i allt högre grad får styra vår kommunala verksamhet istället för behoven blir medborgaren kunder på en marknad, men med mycket olika förutsättningar att "välja" och "köpa" sin service. Vi vill istället att de demokratiska värdena ska styra i mycket högre grad än idag, vilket också innebär att medborgaren bemöts som de rättmätiga ägare de är av stadens gemensamma verksamheter.

När vi erkänner medborgaren som ägare erkänner vi samtidigt att hon har rätt att ställa krav på hela skolsystemet och inte bara det egna barnets skolgång. När de borgerliga partierna ändrar relationerna och gör medborgaren till en kund reduceras skolan till en privatsak, när det i själva verket är avgörande för hela samhällets utveckling att alla barn får en bra skola oavsett var de bor i staden. Istället blir det familjens ekonomiska och kulturella kapital som avgör skolgången och därmed i stor utsträckning barnens framtida möjligheter i livet.

Vi avvisar den borgerliga majoritetens förslag till upphandlingspolicy som är tunt både ur ett miljöperspektiv och ur ett hållbarhetsperspektiv.

Där vår förra majoritet ansåg att hänsyn skulle tas till hur upphandlingen kan bidra till ett ekologiskt och socialt samhälle konstaterar den borgerliga majoriteten enbart att "det är möjligt för staden att ställa krav på miljöhänsyn vid upphandlingar...". Där vi ställer krav på sociala och mänskliga rättigheter lyser nu dessa ambitioner med sin frånvaro i den borgerliga skrivningen.

Vår förra majoritet ansåg miljömässiga och sociala faktorer så viktiga att de på kort sikt även kunde få medföra ökade kostnader, eftersom vi vill ta ansvar för nu levande och framtida generationer. Den borgerliga majoriteten menar att miljöhänsyn i upphandlingen inte får leda till att enbart ett fåtal stora entreprenörer får delta. Staden ska därför ställa mindre krav och på så sätt minska byråkratin. Men mindre krav betyder också mindre ansvar, mindre miljöhänsyn och mindre socialt ansvarstagande. Det kan inte vänsterpartiet acceptera.

Vi tillstyrker i huvudsak stadsledningskontorets ursprungliga förslag till upphandlingspolicy med hänsyn tagen till följande synpunkter från vänsterpartiet.

Vi ser den offentliga upphandlingen som en hävstång för att driva på ny, hållbar teknologi och på så sätt gynna ansvarstagande företag. Genom miljömässiga och sociala hänsyn kan staden bidra till att skapa en hållbar utveckling, inte bara i Sverige utan också internationellt genom rättvis och miljöanpassad handel. Den borgerliga majoritetens nya policy visar att de inte har dessa ambitioner.

Sociala krav som att det ska finnas rättvisemärkta produkter eller liknande i ett upphandlat sortiment är fullt möjliga att driva för staden. Staden kan också kräva att

avtal kan hävas eller sanktion beslutas i de fall där leverantören eller underleverantörer bryter mot ILO:s grundläggande konventioner. Det innebär också att staden måste ha en beredskap för hur varuförsörjningen kan klaras om staden blir avtalslös samt kunna avtala med ny leverantör som klarar kraven. Den kritiska punkten när sociala krav och avtalsvillkor tillämpas är uppföljningsarbetet, där staden dels behöver avsätta tillräckliga resurser och dels ta fram anvisningar som stöd i arbetet.

Ett aktuellt exempel på sociala krav är det försök som pågått sedan hösten 2005 med att ställa sociala krav om anställningsvillkor och arbetsmiljö i upphandlingar (enligt beslut i kommunstyrelsen den 26 oktober 2005). Syftet med kraven på anställningsvillkor och arbetsmiljö är att säkerställa en trygg arbetsmiljö och rimliga arbetsvillkor för personal i företag som arbetar på uppdrag av staden. Erfarenheterna redovisas i ärendet dnr 125-2422/2006.

En upphandling kräver mycket stora byråkratiska insatser i arbetet med förfrågningsunderlag och bedömning av anbud samt innebär risker för störningar i verksamheten och stora ekonomiska risker i samband med juridiska processer vid överklaganden. Staden måste därför som "lärande" organisation alltid utvärdera ekonomiska konsekvenser av upphandlingar, inklusive alla kostnader för administration, juridiska tvister, konsulter samt omstrukturering. Med en objektiv utvärdering står det klart att dessa resurser gör bättre nytta om de används till att utveckla kvaliteten i befintliga verksamheter istället för att göra sig av med dem.

Vi avvisar starkt den borgerliga majoritetens förslag till konkurrenspolicy, eftersom den syftar till att ersätta demokrativärdena med ett krasst marknadstänkande och sälja ut så mycket som möjligt av stadens verksamheter.

Ingen verksamhet är fredad i det borgerliga Stockholm och särskilt allvarligt ser vi på att konkurrensutsätta och därmed försämra tryggheten inom boenden för gamla, dementa och medborgare med funktionsnedsättningar av olika slag.

Konkurrensutsättningen har blivit ett helgonförklarat verktyg under sken av att öka valfriheten, effektiviteten, kvalitetsutvecklingen och kostnadseffektiviteten. De borgerliga partierna har därmed inte lärt sig något av de utvärderingar som staden gjorde av deras tidigare privatiseringspolitik.

Tyvärr kommer Stockholmare att bli utsatta för ännu ett gigantiskt och skrämmande systemskifte under kommande fyra år. Vem som helst ska kunna utmana den kommunala verksamheten och staden ska vara skyldig att seriöst utreda varje sådan utmaning. Tala om att skapa ny byråkrati och slösa på resurser istället för att använda dem så att de direkt kommer medborgaren till del i exempelvis äldreomsorgen. I själva verket innebär den borgerliga konkurrenspolicy att skattepengar går till vinster i privata företag under täckmantel av att det skulle öka valfriheten.

Vår valfrihetsreform är däremot reell och innebär att medborgarna får behålla kontinuiteten och får större möjlighet att välja innehåll i omsorgen, hur den ska utföras och när den ska utföras. Ett exempel är de nya riktlinjer för äldreomsorgen som de borgerliga partierna har stoppat i kommunfullmäktige.

Vi tillstyrker i huvudsak stadsledningskontorets ursprungliga förslag till konkurrenspolicy med hänsyn tagen till följande synpunkter från vänsterpartiet.

Namnet byts till policy för kvalitet, utveckling och medborgarinflytande för att markera att konkurrensutsättning inte är ett mirakelverktyg utan bara lämpligt i vissa fall. Ett ökat inflytande för medborgare, brukare och medarbetare, samverkan och metodutveckling byggd på resultat från forskning och beprövad erfarenhet är mycket viktigare för kvalitetsutveckling än konkurrensutsättning.

Stadens verksamheter ska ge våra medborgare bästa möjliga service, kvalitet och inflytande till lägsta möjliga kostnad och miljöpåverkan samt ta hänsyn till ILO:s grundläggande konventioner. Lagstiftningen och kommunfullmäktiges övergripande mål ska självklart styra även upphandlad verksamhet. Konkurrensutsättning kan vara lämplig för verksamhet där staden inte behöver ha specialkompetens, men måste prövas i varje enskilt fall. Någon plan för konkurrensutsättning behöver därför inte antas i staden.

Samverkan mellan staden och ideella föreningar eller brukarkooperativ kan vara positiv när det ger verksamheten ett mervärde. När entreprenader ger få eller inga fördelar rekommenderas nämnderna att ta tillbaka verksamheten i egen regi. Den offentliga verksamheten är tryggast för medborgarna men behöver självklart utvecklas för att svara upp mot de höga krav på kvalitet som vänsterpartiet vill ställa på verksamheten.

Utmaningsrätt eller avknoppning ska inte förekomma inom stadens verksamheter, eftersom vi av demokrati- och kvalitetsskäl vill satsa på att utveckla verksamheten istället för att avveckla den. Mot bakgrund av de utvärderingar som gjorts finns tungt vägande skäl att vara ytterst restriktiv till konkurrensutsättning av grundläggande verksamheter, exempelvis inom pedagogiska verksamheter, socialtjänsten, stöd och service till personer med funktionsnedsättningar, äldreomsorgen samt grundläggande infrastruktur som vatten, energi och bostäder.

Om utbildningsförvaltningens synpunkter

Vi håller med om att kommunens möjlighet till kontroll och sanktioner måste tydliggöras när det gäller anordnare till enskilt drivna förskolor och fristående skolor som inte följer gällande lagstiftning eller beslut från staden. Med tanke på verksamhetens vikt och de stora ekonomiska belopp som är i omlopp är det rimligt att stärka kommunens mandat i förhållande till de enskilda anordnarna.

Utbildningsnämnden bör därför få i uppdrag att skriva till regeringen och begära

översyn av kommunens möjligheter till kontroll och sanktioner när enskilda anordnare inte uppfyller gängse krav på ekonomisk sed eller bryter mot skollagen.

Vi anser också att det är olyckligt om lagstiftningen hindrar kreativt samarbete i utvecklingsfrågor med externa samordnare inom gymnasie- och vuxenutbildningen. Utbildningsförvaltningens synpunkter visar att regelverket som styr samarbetet inte är anpassat till behoven. Det finns därför skäl att se över vilka förbättringar som kan göras utan att göra avkall på samhällets grundläggande ansvar att tillhandahålla såväl lärarkompetens som investeringar i en gymnasie- och vuxenutbildning av god klass._
